

بازگشت به تنظیمات کارخانه؟

نیوشا طبیبی‌گیلانی
روزنامه‌نگار

آنها که براساس حس میهن دوستی شان در جنگ تحمیلی ۱۷ روزه، کنار ایران ایستادند و تردید نکردند، این روزها سخت تحت فشار هستند. منظور آن دسته از ایرانیان مهاجری است که از آغاز تجاوز اسرائیل به میهن، سر از پا نشناختند و بی هیچ حسابگری و آینده‌نگری برای دفاع از وطن به میدان آمدند. فحش و تهدید شنیدند، بی حرمتی‌ها دیدند، حتی طرفداران حمله نظامی دشمن به میهن، با بانک و شهرداری محل زندگی این افراد تماس گرفتند و وطن‌دوستان را متهم به تروریسم و جاسوسی کردند. از بانک‌ها خواستند که حساب‌های این افراد را مسدود کنند و از شهرداری، پلیس و مراجع دیگر خواستند که آنها را تحت تعقیب قرار دهند.

آنها که در سمت نادرست ایستادند، اساساً تلقی صحیحی هم از آنچه می‌گذرد و آنچه درباره میهن در حال وقوع بود، نداشتند. نمی‌توانستند درک کنند که موضوع اختلاف‌نظر، نارضایتی و حتی مخالفت بنیادین، موضوعی داخلی و خانوادگی است و دشمن خارجی به‌هیچ‌وجه حقی برای مداخله و کشتن ایرانیان در هر مقام و موقعیت نداشته و ندارند. از همان زمان هم در میان سیل ناسزا و فحشی که روانه میهن‌دوستان می‌کردند، از بازگشت به تنظیمات کارخانه سخن می‌گفتند. اولین بار این اصطلاح از زبان آنها شنیده شد. پیش‌ازاین در زمان انتخابات ریاست‌جمهوری هم چنین چیزهایی می‌گفتند که: «دستگاه تبلیغاتی از شما استفاده ابزاری می‌کند و بلافاصله بعد از نیل به اهدافش، همه آن کسانی را که اندک تفاوتی در سبک و شیوه زندگی یا ظاهرشان دیده می‌شود، حذف و دوباره در دایره گسترده ناخودی‌ها قرار خواهند داد».

روزهای جنگ هم همین حرف‌ها فراوان زده می‌شدند و امروز هم دوباره فراوان شنیده می‌شوند. تمام رسانه‌های معاند هم با همین خط تبلیغاتی مشغول به کار هستند. حتی رسانه‌هایی که پیش‌ازاین با نابالویی بی‌طرفی رسانه‌ای و حرفه‌ای‌گری کار می‌کردند، تعارف را کنار گذاشته‌اند و یکسره مشغول به کار ایجاد ناامیدی و ترس در دل مردم ایران هستند. رسانه‌هایی مانند یورونیوز فارسی، دویچه‌وله و فرانس پرس، دست‌کمی از رسانه‌ها ضد ایرانی اینترنشنال ندارند. البته که آنها چیز کوچکی را می‌گیرند و با ابزار رسانه از کاه، کوه می‌سازند و در سناریوی جنگ روانی علیه مردم و تمامیت‌ارضی ایران عمل می‌کنند. اما نکته‌قاب‌تأمل و البته تأسف، کندی و بی‌توجهی دستگاه‌های مرتبط به‌ویژه سازمان‌ها و نهادهای فرهنگی هستند که می‌توانند با سرمایه‌گذاری و سازمان‌دهی اجماع به‌دست‌آمده بر سر نام مقدس ایران و مبارزه با دشمنان میهن را در عرصه تبلیغات و فرهنگ ادامه دهند.

در مقابل فعالیت بی‌وقفه تمامی جبهه‌ضد ایرانی، تقریباً هیچ دفاع در خور و شایسته‌ای تدارک نمی‌شود. از نیروهای میهن‌دوست ایرانی خارج از کشور که حاضر به کار داوطلبانه برای اعتلای نام ایران هستند، هیچ استفاده‌ای نشده و نمی‌شود. ایران که به‌راحتی می‌تواند با ابزار فرهنگی و تبلیغ مواضع حق طلبانه‌اش با زبانی جهانی و همه‌فهم، سخن بگوید و قلب‌های جهانیان را متمایل به خود کند، هیچ‌کاری صورت نمی‌دهد. همین امروز چند فیلم ضد ایرانی و موهن بر پرده سینماهای اروپاست، صداها فاند به فیلمسازان معاند برای ساخت انواع و اقسام فیلم مستند و داستانی و محصولات دیگر فرهنگی پرداخت می‌شود. ما در عرصه دیپلماسی عمومی و برقراری ارتباط با ملت‌ها هم بسیار ضعیف ظاهر شده‌ایم.

نگذارید این فرصت‌ها از دست بروند، نگذارید دشمنان از شیوه کار و کندی ما سوءاستفاده کنند و شاد شوند، بهانه به دست معاندان ایران ندهیم. هزاران کار با ابزار پر قدرت فرهنگ ایران می‌شود انجام داد. می‌توانیم قلوب مردم عدالتخواه جهان را با پیام انسان‌دوستانه و عدالت‌طلبانه ایران به‌دست بیاوریم. می‌توانیم چهره مخدوشی را که رسانه‌های دشمن از میهن ما نشان می‌دهند، عوض کنیم. فقط ذره‌ای انعطاف در همکاری، مقدم دانستن منافع ملی بر طمع صدر نشینی و سودای ریاست لازم است. باید نگاه امنیتی را از روی میهن‌دوستان و مقولات فرهنگی برداشت و با دستی باز و اعتمادبهنفس به فعالان فرهنگی ایران دوست میدان داد تا رشته‌های رسانه‌های معاند را پنبه کنند. لطفاً به تنظیمات کارخانه‌بانگردید!

۲۴ ساعت

24 HOURS

hammihanmedia@gmail.com
@Hammihanonline

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسچی
• مشاوران: عباس عیدی و احمد زیدآبادی
• سردبیر: محمدجواد روح • معاون سردبیر: مهرداد خدیو • دبیر آنلاین: شبنم رحمتی
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
• علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
• مدیراداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور)• حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۳۳۰۰۰

هنر ایران منزوی تر شد

ایران بعد از ۶۰ سال حضورش در شهرک هنری «سیته» فرانسه را از دست داد

مهسا طاعتی

روزنامه‌نگار

در هفته گذشته رسانه‌ها خبر دادند که حضور ایران در ویرترین جهانی «سیته» فرانسه به پایان رسیده است. طبق اعلام جواد صادقی، کارشناس هنری موزه هنرهای معاصر و مسئول پیگیری پرونده سیته، ایران دیگر هیچ آتلیه‌ای در این شهرک هنری ندارد و پنج‌ماه است که عملاً از مجموعه خارج شده است. دلیل آن هم عدم فعالیت و اعزام هنرمندی از کشورمان در پنج‌سال اخیر اعلام شد. علاوه بر این، مسئولان نسبت به هشدارهای مدیریت سیته از سال ۲۰۱۷ و سال جاری هم بی‌اعتنا بوده‌اند و فضاهای اختصاصی را بازسازی نکردند. شهرک بین‌المللی هنرهای پاریس بیش از نیم‌قرن میزبان هنرمندان جهان بوده تا به آن‌ها در اجرای طرح‌ها، نمایش آثار و شبکه‌سازی در سطح دنیا کمک کند. هنرمندان ایرانی از جمله سهراب سپهری، محسن وزیری مقدم و ایران درودی هم تجربه حضور در این شهرک را داشتند، اما حالا با گذشت چنده‌هه، ایرانی‌ها در سال‌های اخیر امکان حضور در یک مجمع هنری بین‌المللی و مهم‌ر از دست داده‌اند.

▼ اقامتی هنری

سیته، یک شهرک هنری از سال ۱۹۶۵ به مساحت ۱۵ هزار مترمربع، در مجاورت بزرگ‌ترین و مهم‌ترین موزه‌های جهان چون موزه لوور و مرکز پمپیدو است که آتلیه منزل‌هایی را در اختیار هنرمندان قرار می‌دهد. آنها می‌توانند در این آپارتمان‌ها که برحسب حوزه فعالیت خود به تجهیزات هنری مجهز شده‌اند، حداقل دوماه تا یک‌سال مستقر شوند. هزینه آتلیه و اقامت هنرمندان کشور‌ها در سیته را معمولاً خود افراد یا دولت فرانسه در صورت داشتن بورسیه می‌پردازد. این هزینه به‌طور متوسط و ماهانه بین ۴۰۰ تا ۱۲۰۰ یورو بسته به‌نوع اتاق، امکانات و قرارداد آن متغیر است. حالا هنرمندان ایرانی پس از چنده‌هه حضور در این مرکز هنری مهم و بین‌المللی، امکان ارتباط با جامعه جهانی هنری، دسترسی به امکانات حرفه‌ای، فرصت تمرکز و پژوهش خلاقانه، افزایش اعتبار و رزومه هنری، تبادل فرهنگی و آشنایی با بازارهای جدید و فرصت‌های نمایشگاهی را از دست داده‌اند. با سهل‌انگاری و اهمال‌کاری مسئولان حوزه فرهنگ و هنر کشور نسبت به پرداخت ۲۰۰ هزار یورو برای تمدید قرارداد و بازسازی اتاق‌ها و نامه‌های مدیریت سیته درباره آیین‌نامه جدید، امکان نقش‌آفرینی هنرمندان ایرانی در یک مجمع مهم جهانی از بین رفت. فاجعه زبان‌بار فرهنگی که در روزهای اخیر به آن کم‌توجهی شد، اما فرصت‌سوزی‌های قابل‌توجهی را برای فرهنگ و هنر ایران در عرصه‌های جهانی رقم خواهد زد. البته مدیرکل دفتر هنرهای تجسمی وزارت ارشاد در ابتدای هفته جاری هرچند درباره ارسال نامه‌ای غیررسمی درباره تعلیق عضویت ایران در ژانویه امسال به سفارت ایران در فرانسه صحبت کرده، اما اخبار اخیر را تکذیب کرده و از مذاکرات برای پیگیری و حل مسئله سیته خبر داده است. به گفته او، وقفه ناشی از کرونا، تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران، ابلاغ‌نشدن مبلغ مورد نیاز و نحوه پرداخت در سال‌های قبل، تیرگی روابط ایران و فرانسه، عدم پیگیری مکاتبات در دولت‌های قبل و نبود شفافیت طرف فرانسوی در مواجهه با ایران، مجموعه دلایل وضعیت کنونی است. به‌هر حال حذف ایرانی‌ها از شهرک سیته چه تکذیب شود، چه نشود، نمی‌توان اهمیت این بستر جهانی را برای هنرمندان ایرانی نادیده گرفت. برخی هنرمندان متقاضی و در خواست‌دهنده حضور در سیته هم به این موضوع اشاره می‌کنند که با وجود پیگیری در سال‌های اخیر، موفق به حضور و اقامت در این شهرک نشده‌اند.

▼ غفلت چندساله

برخی هنرمندان ایرانی از زمان گسترش ویروس کرونا تا کنون با وجود تلاش و پیگیری‌های متعدد، موفق به حضور در سیته نشده‌اند. سولماز حشمتی، نقاش جوان ایرانی همین تجربه مشابه را دارد. او در گفت‌وگو با «هم‌میهن» توضیح می‌دهد که از زمان گسترش ویروس کرونا تا چندماه اخیر در سال جاری

پیگیر این موضوع بوده، اما تاکنون موفق نشده است. حشمتی همچنین بیان می‌کند: «در اواخر سال ۱۳۹۸ هم‌زمان با شیوع ویروس کرونا در کشور، برای حضور در سیته اقدام کردم. آثار و رزومه کاری خودم را به وزارت ارشاد بردم تا در نهایت با بررسی آن‌ها در کمیته ارزیابی درخواستم قبول شد. این فرآیند چندان زمان نبرد و انتخاب من این بود که در نوروز سال ۱۳۹۹ به سیته بروم و به من ایمیلی حاوی رمز وای‌فای آپارتمان اقامتم در شهرک را هم ارسال کردند. حتی بلیت رفت هم گرفتم، اما پیامی دریافت کردم که به‌دلیل شرایط جهانی تحت‌تأثیر گسترش ویروس کرونا، امکان پذیرش هنرمند از هیچ کشوری وجود ندارد.» از آنجا که در دلایل حذف ایرانی‌ها از سیته، عدم پرداخت ۲۰۰ هزار یورو برای بازسازی اقامتگاه هنرمندان اعلام شده، سولماز حشمتی هم به این موضوع اشاره می‌کند و به گفته او، پس از دوران کرونا باز هم پیگیر حضورش در سیته شده، اما این بار با مانع جدیدی مواجه شده است. نبود بودجه ایران برای بازسازی آپارتمان‌ها، چالش جدید او برای رفتن و اقامت در سیته بوده است. او همچنین در این باره توضیح می‌دهد: «در سال گذشته هم چندبار تماس گرفته و پیگیری کردم، اما با این پاسخ مواجه‌شدم که فعلاً امکان حضور هنرمندان ایرانی در سیته وجود ندارد. در آخر هم اعلام شد، ایرانی‌ها از سیته حذف شده‌اند که من هم دیگر پیگیری نکردم. البته برخی شنیده‌ها می‌گویند، آپارتمان‌های مختص ایرانی‌ها در سیته اجاره داده شده است که نمی‌دانیم از سمت ایران بوده یا مدیریت سیته.» باتوجه به این گفته حشمتی و آیین‌نامه سیته، اگر کشوری طی پنج‌سال، هنرمندی به این شهرک اعزام نکند یا هیچ فعالیتی نداشته باشد، امکان استفاده از فضای اختصاصی از آن کشور گرفته و به کشور دیگری داده می‌شود. بنابراین احتمال اینکه مدیریت سیته، اتاق‌های مربوط به هنرمندان ایرانی را اجاره داده باشد، بیشتر است. در مجموع به‌نظر می‌رسد که پایان حضور ایران در ویرترین جهانی «سیته» به امروز و دیروز بر نمی‌گردد؛ بلکه از سال ۱۳۹۷ مذاکرات برای تعمیرات آتلیه‌های این مجموعه شروع شده، اما مسئولان کشور نسبت به این موضوع بی‌اعتنا بودند و در حال حاضر هم که از پیگیری می‌گویند، کار از کار گذشته است. البته مدیرکل هنرهای تجسمی وزارت ارشاد معتقد است که تأخیر مدیریت سیته در تدوین و ابلاغ آیین‌نامه جدید این مرکز از سال ۲۰۱۹ و عدم ارسال رسمی تعلیق عضویت ایران، موجب این وضعیت شده است.

▼ تشدید عقب‌ماندگی

هلیا دارابی، منتقد و پژوهشگر مستقل هنر هم که تجربه اقامت در شهرک سیته را داشته، درباره فرصت پژوهشگری در آن مرکز مطرح می‌کند که ۲۰ سال پیش با دسترسی به کتابخانه‌های این مرکز توانسته درباره سنت‌های نقد هنری پژوهش کند و از آن زمان تاکنون از این تجربه در تدریس‌های خود استفاده می‌کند. او همچنین در گفت‌وگو با هم‌میهن درباره از بین رفتن امکان حضور هنرمندان ایرانی‌ها در سیته می‌گوید: «ای کاش این پرسشگری زمانی از سمت اصحاب رسانه مطرح می‌شد که فرصت جبران باقی بود. زمانی که مسئولان هنرهای تجسمی کشور از پاسداری و صیانت از این سرمایه ملی‌شانه خالی کردند و امکان حضور هنرمندان، یعنی نمایندگان فرهنگ و هنر ایران را در این فضای جهانی پس از ۶۰ سال تداوم، نه تنها ارتقاء ندادند، بلکه از بین بردند.» به گفته دارابی، سیته هنرهای پاریس فرصتی بگانه برای هنرمندان ایرانی است؛ زیرا در قلب یکی از غنی‌ترین و فعال‌ترین مراکز فرهنگی جهان، در مجاورت بزرگ‌ترین موزه‌های جهان چون موزه لوور و مرکز پمپیدو، همچنین بزرگ‌ترین کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی جهان قرار دارد و در درون خود نیز فرصت تعامل با صدها هنرمند بین‌المللی و هنرشناسان مراجع متعدد را برای هنرمندان فراهم می‌کند. این پژوهشگر هنری با بیان این مطلب همچنین درباره اهمیت سیته برای فرهنگ و هنر ایران بیان می‌کند که با وجود تجربه مراکزهای هنری مشابه در سراسر اروپا، سیته را یکی از مغتنم‌ترین امکان‌ها می‌داند که از دست رفتن آن آسیب جبران‌ناپذیری به‌بدنه هنر ایران و نسل‌های آینده خواهد بود. از طرف دیگر، فعالان هنری و فرهنگی کشور معتقدند که با عدم بهره‌مندی ایران از امکانات و فرصت‌های سیته، چرخه رشد و ارتقای هنر معاصر کشور بیش از پیش کند می‌شود و موجب عقب‌ماندگی هنرمندان نسبت به جریان‌های هنری در جهان خواهد شد.

چهره

نقاش صلح و دوستی

۲۱ مردادماه ۱۳۸۹ محمدعلی ترقی‌جاه، نقاش شهیر ایرانی در حالی که به‌تازگی از نمایشگاهی موفق در سوئیس به ایران بازگشته بود، در سن ۶۷ سالگی درگذشت. ترقی‌جاه در ۲۴سالگی برنده مدال طلای مسابقات هنری دانشگاه‌های ایران شد. او در سال ۱۳۵۵ اولین نمایشگاه خود را به‌صورت انفرادی در تهران برگزار کرد و دو سال بعد نیز گالری نمایشگاه بین‌المللی هنر بازل سوئیس، میزبان اولین نمایشگاه برون مرزی او شد. از سال ۱۳۶۰ اما سبک خاص ترقی‌جاه که مشخصه‌اش اسب‌های تجرید یافته بود، بنیاد نهاده شد و به‌عنوان بارزترین نشان هنری او در کنار تعلیق و رهایشی که سوزو‌ها بر بوم دارند، مورد توجه قرار گرفت. اسب در فرهنگ ایرانی، پیام‌آور صلح و دوستی است. جز این، نقش‌هایی که ترقی‌جاه از زنان نقاشی کرد، تأمل‌برانگیز است؛ زنانی با پوشش بلند که گهگاه توسط نقش بته‌جقه تزئین شده‌اند.

موزه بین‌المللی هنر قرن ۲۱ آمریکا (TIMOTCA)، آثار ترقی‌جاه را به‌عنوان نماینده هنر ایران انتخاب کرد. برخی از آثار او در موزه هنرهای معاصر تهران، موزه هنرهای مدرن شارجه، نوتردام هلند و موزه ورلد موجود است.

کتابخانه

تبیین تغییرات و مناسبات

کتاب «جامعه‌شناسانه اندیشیدن» آخرین اثری است که از زیگمونت باومن، جامعه‌شناس و نظریه‌پرداز لهستانی پیش از مرگ او در سال ۲۰۱۷ منتشر شده است. تیم می، همکار باومن، پس از درگذشت او ویراستی جدید از این کتاب تهیه کرد که ترجمه فارسی کتاب نیز بر پایه آن است.

در کتاب «جامعه‌شناسانه اندیشیدن» خواننده به سفری فکری در میان چالش‌ها و تحولات جهان امروز می‌رود. باومن و می، در این کتاب مفاهیم کلاسیک جامعه‌شناسی همچون نابرابری، عدالت اجتماعی و دربرگیری را با دغدغه‌های روزگار کنونی‌مان، از جهانی‌شدن و تغییرات اقلیمی تا تاب‌آوری و دگرگونی‌های شتابان فناوری کنار هم می‌نهند تا چشم‌اندازی نو و چندلایه بیافرینند. این اثر نه‌صرفاً یک متن دانشگاهی که دعوتی است به نگاهی تازه و نگاهی که کمک می‌کند خود و دیگران را ژرف‌تر بشناسیم، سازوکارهای پنهان مناسبات اجتماعی را در باایم و با پیچیدگی‌های جهان مدرن به‌شیوه‌ای سنجیده و آگاهانه روبه‌رو شویم.

نام کتاب:

جامعه‌شناسانه

اندیشیدن

نویسنده:

زیگمونت باومن

مترجم: فرهنگ ارشاد

نشر: نی

تاریخ

روز جهانی جوانان

در ۱۷ دسامبر ۱۹۹۹، مجمع عمومی سازمان ملل متحد، ۱۲ آگوست (۲۱ مردادماه) را به‌عنوان روز جهانی جوانان اعلام کرد. روز جهانی جوانان با اندیشه «ساختن یک دنیای بهتر؛ به همراه جوانان» ایجاد شد. به این بهانه، سازمان ملل از تمام کشورهای دنیا می‌خواهد تا برای توسعه امکانات و منابع جوانان تلاش کند. طبق آمارهای سازمان ملل، جوانان امروز با شرایط سخت استخدام، امنیت پایین شغلی و کنار گذاشته‌شدن از تصمیم‌گیری‌های مهم مواجه‌اند و دچار ضعف در باورها و ضعف در اعتمادبه‌نفس خودشان شده‌اند. بنابراین دولت‌ها، نهادهای خصوصی، دانشگاه‌ها و افراد خیرخواه می‌توانند به جوانان کمک کنند. در هر کشور، روز خاصی برای این مناسبت در نظر گرفته شده است. در بعضی کشورها مثل مراکش و تایلند، سالروز تولد پادشاهان به‌عنوان روز جوان شناخته می‌شود و در برخی دیگر مثل ونزوئلا و چین، سالروز جنگ یا قیام ملی که متشکل از جوانان بوده است به‌عنوان روز جوان شناخته می‌شود. در ایران، روز میلاد حضرت علی اکبر، به‌عنوان روز جوان در نظر گرفته شده است.